

8. АНАЛІТИКА

Сергій Олександрович Жерліцин,
проректор з науково-педагогічної роботи
Луганського обласного інституту
післядипломної педагогічної освіти,
м. Северодонецьк, Україна

Назар Сергійович Жерліцин,
аспірант кафедри соціальної педагогіки
ДЗ «Луганський національний університет імені
Тараса Шевченка»,
м. Старобільськ, Україна

РОБОТА З ОБДАРОВАНОЮ МОЛОДЮ ЛУГАНЩИНИ ЯК ПРОВІДНИЙ НАПРЯМ ВІДНОВЛЕННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ТА СТАЛОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ

Рассмотрены результаты участия учеников Луганской области в интеллектуальных соревнованиях за 2012–2016 годы. Определены направления работы методической службы по повышению качества школьного образования, развития интеллектуальных и творческих способностей учащейся молодежи региона.

Ключевые слова: олимпиада, конкурс, турнир, одаренные дети, интеллектуальный потенциал.

The article deals with the results of the participation of gifted children of Luhansk region in the intellectual competitions from 2012 to 2016. The directions of methodology service to improve the quality of school education and the development of intellectual and creative abilities of students in the region are identified.

Key words: competition, contest, tournament, gifted children, intellectual potential.

Луганська область до початку проведення анти-терористичної операції була потужним промисловим регіоном із розвиненою транспортною інфраструктурою, системою підготовки наукових кадрів та висококваліфікованих спеціалістів. У 2014 р. територія області була перетворена на арену бойових дій, наслідком яких стало знищення промисловості та інфраструктури, соціально-економічних механізмів та зв'язків, що забезпечували сталий розвиток регіону. Унаслідок бойових дій в області було зруйновано та пошкоджено більше 4500 об'єктів інфраструктури (загальна сума збитків становить більше 3 млрд грн),

знищено 11 000 га лісів (в умовах степової зони на відновлення лісів піде не одне десятиліття), приблизно 11 000 га земель сільськогосподарського призначення заміновано.

Військові дії завжди негативно впливають на мирне населення, призводячи до важких соціальних проблем. Сотні тисяч мешканців регіону втратили домівки та роботу, тому змушені покинути місця свого проживання. Через бойові дії на значній території області відчутими стали дефіцит продуктів і товарів, перебої з подачею води та електроенергії, що створює певні труднощі в діяльності освітніх закладів, лікарень

та інших соціально-громадських установ. Унаслідок воєнного конфлікту на Сході України умови надзвичайної ситуації перетворилися на умови повсякденного життя для пересічних громадян. Страх, депресія, тривога, апатія – це не повний перелік того, що відчувають сьогодні дорослі та діти.

Воєнний конфлікт умовно поділив область на дві частини (відносно річки Сіверський Донець): південну, окуповану бойовиками, де раніше мешкало більше 90 % усього міського населення області й було розміщено більшість професійно-технічних, загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладів, та північну частину (у складі 3 із 14 міст обласного підпорядкування та 12 із 18 адміністративних районів), що підконтрольна зараз українській владі. Там у 2014/2015 навчальному році функціонувало: 231 дошкільний навчальний заклад (42,2 % від загальної кількості закладів в області до початку бойових дій); 315 (45,7 %) загальноосвітніх та 28 (34,6 %) професійно-технічних навчальних закладів, у яких здобували освіту майже 80 000 дітей.

Два роки навчальні заклади Луганської області функціонують у нових реаліях, що суттєво впливають на формування освітнього середовища. Відновлення та примноження інтелектуального потенціалу в нових суспільно-політичних та соціально-економічних умовах є одним із головних завдань регіональної системи освіти, успішне вирішення якого потребує своєчасного проведення аналітико-статистичних, моніторингових та інших педагогічних досліджень.

Метою статті є аналіз результатів участі учнів Луганської області у всеукраїнських інтелектуальних змаганнях упродовж 2012–2016 рр. для визначення пріоритетних напрямів щодо відновлення інтелектуального потенціалу як передумови сталого розвитку регіону.

Традиційно більш масовим та розвиненим напрямом із виявлення та підтримки обдарованої учнівської молоді в регіоні залишаються учнівські олімпіади з навчальних предметів, що у 2016 р. проводилися в Луганському ОШПО в 66-й раз. Результати інтелектуальних учнівських змагань об'єктивно відображають якість діяльності вчителів-предметників, ступінь сприятливості шкільного освітнього середовища щодо реалізації інтелектуального та творчого потенціалу особистості, стан освіти в закладі, місті та регіоні в цілому.

До початку антитерористичної операції в I–III етапах олімпіад щорічно брали участь близько 170 000 дітей, у 2015/2016 навчальному році – більше 53 000 учнів із 3 міст та 12 районів, підконтрольних українській владі.

Здійснений аналіз результатів участі учнів у ключових етапах олімпіад (див. табл. 1–3) показав, що за період мирних 2012–2014 рр. область підготувала 99 переможців IV етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад, із яких 81 учень навчався на території, яка окупована бойовиками. Упродовж 2010–2014 рр. учні успішно виступали на олімпіадах з іспанської та

російської мов, екології та економіки, хімії, біології та трудового навчання. В окремі роки з вищезазначених предметів команди учнів області визначалися найсильнішими в Україні.

Високий рівень шкільної освіти та ефективну роботу з обдарованою молоддю Луганщини засвідчують бронзова медаль міжнародної олімпіади з фізики (Мексика, 2009), дві срібні медалі міжнародних олімпіад з хімії (Азербайджан, 2010; Японія, 2010), срібна та бронзова медалі міжнародних олімпіад з екології (Азербайджан, 2011; Туреччина, 2013), срібна медаль міжнародної олімпіади з біології (Тайвань, 2011). Усі переможці міжнародних олімпіад навчалися в м. Луганськ.

Відсутність в олімпіадах 2015–2016 рр. обдарованих учнів з окупованих бойовиками територій негативно вплинула на результати участі учнів Луганщини на заключному етапі Всеукраїнських змагань: останні позиції області в рейтингах МОН України за результатами командної участі в олімпіадах 2015 р., лише 10 переможців IV етапу олімпіад у 2015 р. та 11 переможців у 2016 р. (див. табл. 2). Разом з тим, Луганщина підготувала абсолютного переможця Всеукраїнської олімпіади (2015) з технічної праці й вперше за останні 6 років – призера Всеукраїнської олімпіади з математики (2015). В цілому 11 переможців Всеукраїнських олімпіад 2016 р. є найкращим результатом для цієї території області за останні 10 років.

Сьогодні олімпіади залишаються в регіоні наймасовішим та популярним змаганням серед обдарованої молоді регіону. Щорічно зростає кількість учасників олімпіад (2015 р. – 45 723 учнів, 2016 р. – 52 165 учнів). Найбільша кількість учасників інтелектуальних змагань фіксується в олімпіадах з математики, фізики, хімії, біології, географії, історії, української мови та літератури. В обласний рейтинг (2016) за кількістю підготовлених переможців III етапу учнівських олімпіад увійшло 369 вчителів та 97 навчальних закладів з усіх міст та районів Луганщини (підконтрольні українській владі), що засвідчує створення в регіоні, незважаючи на складну соціально-політичну ситуацію, сприятливих умов для самореалізації обдарованої учнівської молоді та надання їй соціально-педагогічної підтримки.

Продовження кращих традицій олімпіадного руху на Луганщині можливо на підставі відновлення на підконтрольній українській владі території області шкільних хімічних, фізичних та біологічних кабінетів, географічних майданчиків та дослідницьких ділянок для проведення наукових досліджень, експериментальних лабораторій у структурних підрозділах Луганського національного університету імені Тараса Шевченка, Луганського національного аграрного та Східноукраїнського національного університетів, розташованих сьогодні в різних частинах області.

Багатогранна діяльність з обдарованими дітьми проводиться у позашкільних навчальних закладах області, діяльність яких спрямована на розвиток творчого потенціалу соціально активної особистості, залучення їх до науково-дослідної, експериментальної,

конструкторської та винахідницької роботи у різних галузях науки, техніки, культури й мистецтва, до роботи в дитячих громадських організаціях тощо.

У 2014 р. лише один із чотирьох обласних позашкільних центрів учнівської творчості, а саме комунальний заклад «Луганська обласна мала академія наук учнівської молоді» (ЛОМАНУМ), зміг відновити діяльність на території, що підконтрольна українській владі.

Конкурси-захисти науково-дослідницьких робіт учнів – членів МАН України, як і олімпіади, є найпопулярнішими та найпрестижнішими змаганнями серед обдарованої молоді регіону. У мирний час у II (обласному) етапі цих змагань щорічно брало участь приблизно 280 учнів, у 2015 р. на XXI обласному конкурсі-захисті було представлено 48, у 2016 році – вже 86 науково-дослідницьких учнівських робіт.

Аналіз результатів участі учнів у заключному етапі Всеукраїнського конкурсу-захисту МАН за 2012–2014 рр. підтвердив, що більшість учнів-переможців навчалася на території, окупованій бойовиками. Відсутність у змаганнях 2015–2016 рр. юних науковців із підконтрольних бойовикам територій негативно вплинула на конкурентоспроможність учнів та їхній результат: лише 4 учні з підконтрольної українській владі території в 2015 р. та 6 учнів у 2016 р. стали переможцями Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт (*див. табл. 4*). Організація наукових шкільних товариств, науково-дослідницької роботи в загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах області є головною умовою подальшого розвитку регіональної освітньої системи, відновлення та примноження інтелектуального потенціалу регіону.

Необхідно зазначити також, що високий рівень складності сучасних завдань всеукраїнських олімпіад та науково-дослідницьких учнівських робіт МАН України вказує на те, що незважаючи на достатній рівень викладання навчальних предметів на підконтрольній українській владі території області, без залучення науковців до систематичної роботи з «олімпіадниками» і з «манівцями» навчальні заклади не зможуть суттєво покращити результати на Всеукраїнських олімпіадах, конкурсах-захистах, турнірах тощо.

У мирні часи більше третини учнів Луганської області було залучено до позашкільної освіти. Луганщина понад 10 років входила до п'ятірки найкращих областей України за результатами участі юних натуралістів у Всеукраїнських конкурсах, акціях, проєктах тощо. У 2013 р. Луганський обласний центр еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді було визнано «Закладом-новатором». У минулі роки організованими формами позашкільної роботи за еколого-натуралістичним спрямуванням було охоплено майже 14 000 учнів та вихованців області.

На жаль, через трагічні події на Сході України на території, підконтрольній бойовиками, залишився обласний та 7 із 9 міських/районних центрів еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді, біль-

шість натуралістичних відділів і гуртків при комплексних позашкільних навчальних закладах, а також 3 із 4 шкільних еколого-натуралістичних центрів учнівської молоді на базі ЗНЗ. На сьогодні на території, підконтрольній українській владі, функціонує лише 150 екологічних гуртків, де навчається близько 2000 вихованців.

У зв'язку з бойовими діями суттєво скоротилася робота з науково-технічного та туристсько-краєзнавчого напрямів позашкільної освіти. На території, підконтрольній бойовиками, залишилися обласний та 3 із 5 міських центрів дитячо-юнацького туризму та краєзнавства учнівської молоді, обласний центр науково-технічної творчості та 2 із 5 міських станцій юних техніків.

У мирний час учні Луганщини ставали 6-разовими переможцями Всеукраїнських змагань на Кубок України з пішохідного туризму в закритих приміщеннях, чемпіонами Всеукраїнських змагань зі спортивного орієнтування (в області було підготовлено 39 чемпіонів та 50 призерів цих змагань). У 2013 р. працювало 573 гуртки туристсько-краєзнавчого профілю, в яких займалося 9636 вихованців.

На сьогодні позашкільною краєзнавчою роботою охоплено близько 3000 учнів міст та районів області, підконтрольних українській владі. Необхідно відзначити також, що значна площа замінованих територій в умовах періодичного загострення військово-політичної ситуації в регіоні не сприяє відновленню шкільного туризму та розвитку пошуково-дослідницької діяльності юних екологів та натуралістів.

У мирному 2013 р. у ЗНЗ та позашкільних закладах області працювало 1738 гуртків науково-технічної та декоративно-прикладної творчості, де навчалася 25 198 учнів. У цьому ж році 176 учнів Луганщини стали переможцями в 27 Всеукраїнських змаганнях із науково-технічної та декоративно-прикладної творчості. Вихованці області посідали призові місця на Всеукраїнських змаганнях з судномодельювання (кордові моделі в приміщенні), етапах Кубка світу з авіамоделного спорту, міжнародних конкурсах-салонах із фотомистецтва. Сьогодні позашкільною діяльністю науково-технічного профілю охоплено майже 4000 учнів території, підконтрольній українській владі.

Незважаючи на надзвичайні умови, що склалися в регіоні, упродовж 2015–2016 рр. у секціях та гуртках позашкільних та ЗНЗ була проведена копітка праця з розвитку творчих здібностей учнів, реалізації їхнього інтелектуального потенціалу, професійного самовизначення, виховання патріотизму та любові до рідного краю. У поточному році молодь Луганщини з перемінним успіхом брала участь у численних Всеукраїнських конкурсах, акціях та змаганнях науково-технічної, еколого-натуралістичної та спортивно-туристичної спрямованості. Подальший розвиток позашкільної освіти, як провідний напрям з організації змістовного дозвілля учнів та розвитку творчої особистості, є одним з основних завдань регіональної системи освіти.

Серед численних конкурсів, які щорічно проводяться у позашкільних та загальноосвітніх навчальних закладах області, провідне місце займають Міжнародні конкурси з української мови імені Петра Яцика та мовно-літературний конкурс імені Тараса Шевченка. У мирний час щорічно в I–III етапах конкурсів брало участь більше 20 000 учнів 3–11 класів. У 2015/2016 навчальному році загальна кількість учасників конкурсів була рекордною: 12 080 (конкурс імені Петра Яцика) та 10 765 учнів (конкурс імені Тараса Шевченка). Конкурси сьогодні є найбільш масовими й популярними серед учнівської молоді Луганщини (як і всієї України: щороку більше 5 млн учасників). Змагання сприяють активізації пізнавальної діяльності учнів та підвищенню рівня їхньої мовленнєвої та літературної компетентностей.

Так склалося, що основними центрами з підготовки переможців заключних етапів вищезазначених міжнародних філологічних змагань (за 2012–2014 рр.) були міста Луганськ, Алчевськ, Сєверодонецьк. На сьогодні географія переможців цих змагань значно розширена за рахунок навчальних закладів Біловодського, Марківського, Сватівського районів, Лисичанська та Рубіжного, підконтрольних українській владі. У 2016 р. підготовлено 5 переможців міжнародних конкурсів (див. табл. 5), що є певним прогресом порівняно з минулими роками та першим кроком на шляху до примноження інтелектуального потенціалу регіону.

Інноваційним напрямом із виявлення та розвитку обдарованої учнівської молоді є командні турніри, що проводяться щорічно з 8-ми навчальних предметів (окрім того, є турніри винахідників та раціоналізаторів, юних журналістів). У 2015 р. у країні було започатковано турніри юних філософів та фінансистів. У мирний час командні змагання набули значної популярності серед учнівської молоді регіону. Не випадково, що лише на Луганщині було започатковано турніри юних політологів, філологів та фізиків-юніорів.

Турнірні змагання сприяють поглибленому вивченню навчальних предметів, розвитку вмінь учнів працювати в групі та проводити наукові дискусії (виступи учнів, як доповідача, рецензента чи опонента), а також реалізації творчого потенціалу обдарованої молоді регіону.

Аналіз результатів участі учнівських команд області у фіналах Всеукраїнських турнірів за 2012–2014 роки (див. табл. 6) показав, що турнірний учнівський рух було представлено на території, яка окупована бойовиками (13 команд-переможців та 15 учнівських команд – учасників фінальних змагань). Турнірні бої на сьогодні набули динамічного розвитку майже в усіх регіональних освітніх системах України через їхню ефективність у поглибленому вивченні навчальних предметів, розвитку творчих здібностей обдарованих учнів тощо. У 2016 р. команда учнів-юних журналістів Луганщини вперше посіла III місце на Всеукраїнському етапі змагань. Активізація турнірного руху сприятиме підвищенню якості шкільної освіти на Луганщині, конкурентоспроможності учнів

у різних напрямках навчальної діяльності й відповідно до примноженню інтелектуального потенціалу регіону.

До академічно обдарованих дітей, окрім переможців олімпіад, конкурсів та турнірів, потрібно віднести й учнів-випускників, які за результатами ЗНО набрали максимальну кількість балів – 200. За період мирних 2012–2014 років 37 учнів області отримали 200 балів за результатами ЗНО (приблизно з рівним розподілом серед предметів природничо-математичного та соціально-гуманітарних напрямів) (див. табл. 7).

Результати ЗНО вказують на певні проблеми з підготовки учнів до підсумкових предметних випробувань, на територіальну диференціацію показників якості шкільної освіти: переважна більшість випускників, які набрали 200 балів, навчалися в містах та районах, які зараз окуповані бойовиками. Разом з тим, у 2015 р. на підконтрольній українській владі території було підготовлено 12 учнів, які набрали за результатами ЗНО 200 балів, що є кращим результатом для всього регіону за останні 3 роки та добрим знаком для подальшого розвитку інтелектуального потенціалу регіону.

Підвищення якості шкільної освіти передбачає посилення психологічної підтримки учасників НВП та активне запровадження інноваційних технологій навчання і виховання учнів, поширення прогресивного педагогічного досвіду щодо діяльності з обдарованими дітьми.

Реалізація розумового потенціалу обдарованих дітей у процесі навчання залежить від професійної майстерності вчителів-предметників, ефективної співпраці педагогічного колективу, зокрема шкільного психолога, соціального педагога та класного керівника, які мають усвідомлювати, що ця категорія учнів становить особливу групу ризику й потребує підвищеної психолого-педагогічної та соціально-педагогічної уваги. Таким чином, протягом останніх років у навчальних закладах Луганської області було створено сприятливі умови для реалізації інтелектуального, творчого та духовного потенціалу учнівської молоді регіону, що засвідчують результати учнівських змагань та провідні позиції області за різними напрямками діяльності з обдарованими дітьми в Україні у 2012–2014 роках.

Бойові дії на Сході України негативно вплинули на сучасний стан регіональної освітньої системи, у т. ч. на її інтелектуальний учнівський потенціал. Протягом 2014/2015 навчального року область утратила провідні позиції за основними напрямками діяльності з обдарованими дітьми.

Відновлення та примноження інтелектуального потенціалу області передбачає активізацію діяльності Луганського ОІППО щодо підвищення професійної майстерності педагогічних працівників регіону, їхню підготовку до діяльності з обдарованими дітьми, науково-методичний супровід пошуково-дослідницької діяльності в урочний та позаурочний час, використання інноваційних технологій навчання й активних форм підготовки учнів до заключних етапів олімпіад, конкурсів, турнірів.

Потребує активізації діяльність позашкільних та загальноосвітніх навчальних закладів регіону щодо створення сприятливих умов для максимальної самореалізації творчого потенціалу учнів, формування в молоді позитивного мислення, почуття патріотизму та активної громадянської позиції.

Успішне вирішення вищезазначених задач потребує продовження співпраці Луганського ОІШПО з іншими інститутами країни, Всеукраїнськими та Міжнародними громадськими організаціями та установами. Підтримка колег сприятиме ефективному розв'язанню соціальних проблем регіону, який і сьогодні ми з гордістю називаємо Східною брамою України.

Таблиця 1

**КІЛЬКІСТЬ ПЕРЕМОЖЦІВ
IV ЕТАПУ ВСЕУКРАЇНСЬКИХ УЧНІВСЬКИХ ОЛІМПІАД
ІЗ НАВЧАЛЬНИХ ПРЕДМЕТІВ ВІД ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТІ
(за 2012–2016 роки)**

№	Навчальний предмет	Кількість переможців за роками (у дужках к-сть переможців із територій, які зараз окуповані бойовиками)					Загальна к-сть переможців за 2012–2014 роки (без урахування 2015–2016 рр.) відносно територій,	
		2012	2013	2014	2015 **	2016 **	які зараз під- контрольні укр. владі	які зараз окуповані бойовика ми
1	Математика	–	–	–	1	–	–	–
2	Фізика	1 (1)	1	1	2	2	2	1
3.	Хімія	3 (3)	2 (2)	2 (1)	2	1	1	6
4.	Біологія	2 (2)	3 (2)	1	1	–	2	4
5.	Географія	2 (1)	1 (1)	–	–	1	1	2
6.	Економіка	1 (1)	4 (3)	3 (2)	1	–	2	6
7.	Інформатика	–	–	–	–	–	–	–
8.	Інформ. технології	1	1 (1)	–	–	1	1	1
9.	Історія	2 (2)	1 (1)	3 (3)	–	1	–	6
10.	Правознавство	1 (1)	–	1 (1)	–	1	–	2
11.	Українська філологія	2 (1)	–	1 (1)	–	1	1	2
12.	Англійська мова	1 (1)	1 (1)	1 (1)	1	–	–	3
13.	Французька мова	–	1 (1)	1 (1)	–	–	–	2
14.	Німецька мова	1 (1)	1 (1)	2 (2)	–	–	–	4
15.	Трудове навчання	3 (2)	1	3 (3)	2	1	2	5
16.	Російська філологія	4 (4)	6 (3)	6 (4)	–	–	5	11
17.	Астрономія	3 (3)	1 (1)	1 (1)	–	1	–	5
18.	Екологія	1 (1)	2 (2)	2 (2)	–	1	–	5
19.	Іспанська мова	5 (5)	7 (7)	2 (2)	*	–	–	14
20.	Педагогіка і психологія	–	–	–	*	*	–	–
21.	Фізкультура і спорт	*	2 (2)	1	*	*	1	2
	ЗАГАЛОМ: із них:	33	35	31	10	11	18 (18 %)	81 (82 %)
	території, які зараз підконтрольні укр. владі	4	7	7	10	11		
	території, які зараз окуповані бойовиками	29	28	24	**	**		

Примітка: *олімпіади в Україні не проводилися

** учні з окупованих територій у 2015–2016 роках участі в олімпіадах не брали

Таблиця 2

**РЕЙТИНГ
ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТІ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ КОМАНДНОЇ УЧАСТІ
В ІV ЕТАПІ ВСЕУКРАЇНСЬКИХ ОЛІМПІАД ІЗ НАВЧАЛЬНИХ ПРЕДМЕТІВ
(за 2012–2016 роки)**

№	ПРЕДМЕТ	2012	2013	2014	2015
1.	Українська мова і література	13–17	25–26	21–23	23–25
2.	Історія	11–12	18–19	16–17	23–25
3.	Правознавство	19–23	21–27	17–20	16–25
4.	Англійська мова	12–18	12–15	21–22	21–22
5.	Німецька мова	22	20	11–12	21–25
6.	Французька мова	18–27	19–22	5	19–25
7.	Іспанська мова	I	III–4	9–10	*
8.	Математика	17–28	23–28	20–28	17–18
9.	Фізика	17–19	14	20–22	15
10.	Хімія	14–15	16	12–14	7
11.	Біологія	9	16	14–15	21
12.	Географія	18–21	21–24	22–27	24–25
13.	Інформатика	21–28	21–28	18–28	18–26
14.	Економіка	14	I	9–11	15–17
15.	Трудове навчання	10–14	14	I–II	II
16.	Російська мова і література	14	10	4	18–25
17.	Астрономія	7	19–21	19	20–26
18.	Екологія	22	II–III	9–10	20–25
19.	Інформаційні технології	7–20	22–23	20–28	20–26
20.	Педагогіка і психологія	14–27	14–27	**	*
21.	Фізкультура і спорт	*	9–11	**	*

Примітка: *олімпіади в Україні не проводилися ** рейтинг МОН не визначався

Таблиця 3

**ПЕРША П'ЯТІРКА РЕЙТИНГУ НАВЧАЛЬНИХ ПРЕДМЕТІВ
ЗА КІЛЬКІСТЮ ПЕРЕМОЖЦІВ ІV ЕТАПУ ВСЕУКРАЇНСЬКИХ ОЛІМПІАД
У ЛУГАНСЬКІЙ ОБЛАСТІ
(за 2012–2016 роки)**

Рейтинг місце	Навчальний предмет	Загальна кількість переможців					Загалом
		2012	2013	2014	2015	2016	
I	Російська філологія	4	6	6	–	–	16
II	Іспанська мова	5	7	2	–	–	14
III-4	Хімія	3	2	2	2	1	10
III-4	Трудове навчання	3	1	3	2	1	10
5	Економіка	1	4	3	1	–	9

Таблиця 4

**ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ ПЕРЕМОЖЦІВ ІІІ ЕТАПУ ВСЕУКРАЇНСЬКОГО
КОНКУРСУ-ЗАХИСТУ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКИХ РОБІТ УЧНІВ – ЧЛЕНІВ
ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ МАЛОЇ АКАДЕМІЇ НАУК
(за 2012–2016 роки)**

К-сть переможців за роками (у дужках к-сть переможців від територій, які зараз окуповані бойовиками)					Загальна к-сть переможців за 2012–2014 роки (без урахування 2015-2016 рр.) відносно територій, які зараз підконтрольні укр. владі		які зараз окуповані бойовиками
2012	2013	2014	2015*	2016*			
14 (10)	12 (8)	14 (5)	4	6	17		23

Примітка: * учні з окупованих територій у 2015–2016 роках участі в конкурсі-захисті не брали

Таблиця 5

**КІЛЬКІСТЬ ПЕРЕМОЖЦІВ НАЦІОНАЛЬНИХ ЕТАПІВ
МІЖНАРОДНИХ КОНКУРСІВ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ
(за 2012–2016 роки)**

№	Наукові секції МАН	Кількість переможців за роками (у дужках к-сть переможців від територій, які зараз окуповані бойовиками)					Загальна к-сть переможців за 2012–2014 роки (без урахування 2015-2016 р.) відносно територій,	
		2012	2013	2014	2015*	2016*	які зараз підконтроль- ні укр. владі	які зараз оку- повані бойо- виками
1.	Конкурс імені Петра Яцика	2 (2)	–	–	–	–	–	2
2.	Конкурс імені Тараса Шевченка	7 (4)	15 (11)	4 (2)	4	5	9	17

Примітка: * у 2015–2016 роках учні з окупованої території участі в конкурсах не брали

Таблиця 6

**КІЛЬКІСТЬ ПЕРЕМОЖЦІВ ФІНАЛЬНИХ ЕТАПІВ ВСЕУКРАЇНСЬКИХ
УЧНІВСЬКИХ ТУРНІРІВ ВІД ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТІ
(за 2012–2016 роки)**

№	Турніри юних	Кількість команд-переможців + учасників за роками (у дужках к-сть переможців/учасників із територій, які зараз окуповані бойовиками)					Загальна к-сть команд- переможців + учасників турнірів за 2012–2016 роки відносно території,	
		2012	2013	2014	2015 **	2016 **	які зараз підконт- рольні укр. владі	які зараз окуповані бойовика- ми
1.	Математиків	1 (1)+ 1 учасн. (1)	0 + 2 учасн. (2)	0 + 1 учасн. (1)	–	–	–	1 пер. + 4 учасн.
2.	Фізиків	–	1 (1)	–	–	–	–	1 пер.
3.	Хіміків	–	–	–	–	–	–	–
4.	Біологів	0 + 1 учасн. (1)	1 (1)	0 + 1 учасн. (1)	–	–	–	1 пер. + 2 учасн.
5.	Географів	–	–	–	–	–	–	–
6.	Економістів	1 (1)	1 (1)	0 + 1 учасн. (1)	–	–	–	2 пер. + 1 учасн.
7.	Інформатиків	–	–	–	–	–	–	–
8.	Істориків	2 (2) + 1 учасн. (1)	2 (2) + 1 учасн. (1)	0 1 учасн. (1)	–	1 учасн.	1 учасн.	4 пер. + 3 учасн.
9.	Правознавців	2 (2) + 1 учасн. (1)	1 (1) + 1 учасн. (1)	1 (1) + 1 учасн. (1)	–	–	–	4 пер. + 3 учасн.
10.	Винахідників та раціоналі-за- торів	–	0+ 1 учасн. (1)	0 + 1 учасн. (1)	–	–	–	2 учасн.
11.	Журналістів	–	–	–	–	1	1	1 пер.
	РАЗОМ	6 (6) пер +4 учасн. (4)	6 (6) пер +5 учасн. (5)	1 (1) пер +6 учасн. (6)	0	1 пер.+ 1 учасн.	1 пер + 1 учасн.	14 пер.+ 16 учасн.

Таблиця 7

**КІЛЬКІСТЬ УЧНІВ ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТІ,
ЯКІ НАБРАЛИ 200 БАЛІВ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ЗНО
(за 2012–2015 роки)**

Загальна кількість учнів за роками (у дужках кількість учнів із територій, які зараз окуповані бойовиками)				Загальна кількість учнів, які набрали 200 балів за 2012–2014 роки <i>(без урахування результатів 2015 р.)</i> відносно територій,	
2012	2013	2014	2015*	які зараз підконтрольні укр. владі	які зараз окуповані бойовиками
22 (15)	9 (7)	6 (6)	12	9	28

Примітка: * Більшість учнів з окупованої території участі в ЗНО не брала

